

Четвъртък, 16 февруари 2017 г.

P8_TA(2017)0045

Гватемала, по-специално положението на защитниците на правата на човека

Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2017 г. относно Гватемала, по-специално положението на защитниците на правата на човека (2017/2565(RSP))

(2018/C 252/21)

Европейският парламент,

- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и конвенциите на ООН за правата на човека и факултативните протоколи към тях,
- като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека, Европейската социална харта и Хартата на основните права на ЕС,
- като взе предвид Европейския консенсус за развитие от декември 2005 г.,
- като взе предвид предишните си резолюции относно нарушенията на правата на човека, включително относно разискванията по случаи на нарушения на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава,
- като взе предвид своите резолюции от 15 март 2007 г. относно Гватемала ⁽¹⁾ и от 11 декември 2012 г. ⁽²⁾ относно Споразумението за асоцииране между ЕС и Централна Америка,
- като взе предвид посещението на своята подкомисия по правата на човека в Мексико и Гватемала през февруари 2016 г. и нейния окончателен доклад,
- като взе предвид доклада за посещението на делегацията за връзки с държавите от Централна Америка в Гватемала и Хондурас през периода 16—20 февруари 2015 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 21 януари 2016 г. относно приоритетите на ЕС за заседанията на Съвета на ООН по правата на човека през 2016 г. ⁽³⁾,
- като взе предвид доклада на специалния докладчик на ООН относно глобалните заплахи, пред които са изправени защитниците на правата на човека, както и относно положението на жените, защитници на правата на човека,
- като взе предвид годишния доклад от 2016 г. на върховния комисар по правата на човека на ООН относно дейностите на неговата служба в Гватемала,
- като взе предвид неотдавнашното посещение на специалния представител на ЕС по правата на човека в Гватемала,
- като взе предвид Пакта на ООН за граждански и политически права от 1966 г.,
- като взе предвид Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода (2015—2019 г.),
- като взе предвид пътната карта на ЕС за 2014—2017 г. за работа с гражданското общество в страните партньори,
- като взе предвид насоките на ЕС за закрила на защитниците на правата на човека и стратегическата рамка относно правата на човека, която поема ангажимент за защитниците на правата на човека

⁽¹⁾ ОВ С 301 Е, 13.12.2007 г., стр. 257.

⁽²⁾ ОВ С 434, 23.12.2015 г., стр. 181.

⁽³⁾ Приети текстове, P8_TA(2016)0020.

Четвъртък, 16 февруари 2017 г.

- като взе предвид Резолюция № 26/9 на Съвета на ООН по правата на човека от 26 юни 2014 г., с която Съветът на ООН по правата на човека реши да създаде отворена междуправителствена работна група с цел изготвяне на правно обвързващ международен инструмент, който да регулира дейността на транснационалните корпорации и други стопански предприятия в областта на правата на човека,
  - като взе предвид Конвенцията относно коренното население и населението, водещо племенен начин на живот в независимите страни (Конвенция № 169 на МОТ) от 1989 г.,
  - като взе предвид клаузите за правата на човека от Споразумението за асоцииране ЕС-Централна Америка и от Споразумението за партньорство и сътрудничество между ЕС и Централна Америка (СПС), което е в сила от 2013 г.,
  - като взе предвид многогодишната индикативна програма за периода 2014-2020 г. за Гватемала и ангажимента си за допринасяне за решаването на конфликтите, за мир и сигурност,
  - като взе предвид програмите на Европейския съюз за подкрепа за сектора на правосъдието в Гватемала, в частност SEJUST,
  - като взе предвид присъдата на Междумериканския съд по правата на човека от 2014 г. (*Human rights defenders et al. c/y Guatemala*) и доклада на Междумериканската комисия по правата на човека относно положението на правата на човека в Гватемала OEA/Ser.L/V/II. Док. 43/15) от 31 декември 2015 г.,
  - като взе предвид член 25 от Правилника за дейността относно механизма за предпазни мерки на Междумериканската комисия по правата на човека,
  - като взе предвид заключенията на Съвета от 2009 г. относно подкрепата за демокрацията в рамките на външните отношения на Европейския съюз,
  - като взе предвид насоките на Съвета от 2009 г. относно правата на човека и международното хуманитарно право,
  - като взе предвид декларацията от 9 декември 2016 г. на върховния представител Федерика Могерини от името на ЕС по случай Деня на правата на човека, 10 декември 2016 г.
  - като взе предвид изявлението на говорителя на ЕСВД от 17 август 2016 г. относно защитниците на правата на човека в Гватемала,
  - като взе предвид Декларацията от Санто Доминго, приета на министерската среща между ЕС и CELAC на 25-26 октомври 2016 г.,
  - като взе предвид изявлението от 1 февруари 2017 г. на групата на тринадесетте относно укрепването на принципите на правовата държава и борбата срещу корупцията и безнаказаността,
  - като взе предвид член 2, член 3, параграф 5, член 18, член 21, 27 и член 47 от Договора за Европейския съюз и член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
  - като взе предвид член 135 от своя правилник,
- A. като има предвид, че Гватемала ЕС е третият по големина получател на двустранна помощ за развитие от ЕС в Централна Америка, възлизаща на 187 милиона евро за периода 2014-2020 г., съсредоточена върху сигурността на храната, решаването на конфликти, мира, сигурността и конкурентоспособността;
- Б. като има предвид, че Гватемала е стратегически разположена върху маршрута на доставките на наркотици и нелегалната миграция между Централна Америка и Съединените щати; като има предвид, че гватемалските граждани продължават да бъдат втората по големина група на депортирани от САЩ; като има предвид, че десетилетията на вътрешен конфликт, високото равнище на бедност и дълбоко вкоренената култура на безнаказаност са довели до устойчиво равнище на насилие и заплахи за сигурността в Гватемала; като има предвид, че цялото общество е засегнато от високи равнища на престъпност, но по-конкретно защитниците на правата на човека, неправителствените организации и местните органи;

Четвъртък, 16 февруари 2017 г.

- В. като има предвид, че 2017 г. бележи 20-ата годишнина на Споразуменията за мир в Гватемала; като има предвид, че борбата срещу безнаказаността, включително сериозните престъпления, извършени по време на предишни недемократични режими, е от съществено значение; като има предвид гватемалските органи трябва да изпратят ясно послание до конкретните извършители и лицата, замислили актове на насилие срещу защитници на правата на човека, че тези действия няма да останат ненаказани;
- Г. като има предвид, че между януари и ноември 2016 г. четиринадесет убийства и седем опита за убийства на защитници на правата на човека в Гватемала бяха регистрирани от Отдела за защита на правата на човека в Гватемала (UDEFEGUA); като има предвид, че според същите източници през 2016 г. е имало общо 223 нападения срещу защитници на правата на човека, включително 68 нови съдебни дела, образувани срещу защитници на правата на човека; като има предвид, че защитници на околната среда и защитници на поземлените права, както и тези, работещи в областта на правосъдието и безнаказаността, най-често са били сред целевите категории защитници на правата на човека;
- Д. като има предвид, че през 2017 г. вече са убити защитниците на правата на човека Лаура Леонор Васкес Пинеда и Себастиан Алонсо Хуан, както и журналистите, за които има данни, че са убити през 2016 г., Виктор Валдес Кардона, Диего Естебен Гаспар, Роберто Саласар Бараона и Уинстън Леонардо Тунчес Кано;
- Е. като има предвид, че положението на правата на човека продължава да е много сериозно; като има предвид, че положението на жените и коренното население, особено тези, защитаващи правата на човека, както и на мигрантите, е повод за сериозна загриженост, както и други въпроси като достъпът до правосъдие, условията в затворите, действията на полицията и твърденията за изтезания, утежнени от широко разпространената корупция, колюзия и безнаказаност;
- Ж. като има предвид, че Гватемала е ратифицирала Конвенция № 169 на МОТ относно коренното население и племенните народи и Конвенция № 87 на МОТ за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране; като има предвид, че са налице някои положителни признаци, като например създаването на Mesa Sindical del Ministerio Público; като има предвид, че законодателството на Гватемала не включва задължение за предварително, свободно и информирано допитване до общностите на коренното население, както е посочено в Конвенция № 169 на МОТ;
- З. като има предвид, че Междумериканският съд по правата на човека издаде обвързваща присъда през 2014 г., призоваваща за обществена политика за закрила на защитниците на правата на човека; като има предвид, че финансиран от ЕС процес на консултации за създаването на горепосочената политика е вече в ход;
- И. като има предвид, че ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека се отнасят за всички държави и всички стопански предприятия, транснационални или други, независимо от техния размер, сектор, местонахождение, собственост и структура, въпреки че механизмите за контрол и санкциониране продължават да бъдат предизвикателство при прилагането на ръководните принципи на ООН в световен мащаб; като има предвид, че положението на правата на човека в Гватемала ще бъде преразгледано през ноември 2017 г. в рамките на механизма за всеобщ периодичен преглед (ВПП) за Съвета по правата на човека (СПЧ);
- Й. като има предвид, че омбудсманът по правата на човека в Гватемала, прокуратурата и съдебната власт са предприели важни стъпки срещу безнаказаността и за признаване на правата на човека;
- К. като има предвид, че Гватемала е предприела някои положителни стъпки като продължаване на мандата на CICIG (Международна комисия срещу безнаказаността в Гватемала) до 2019 г.; като има предвид, че през октомври 2016 г. предложение за конституционна реформа на сектора на правосъдието, наред с другото, въз основа на дискусиите на кръгла маса на гражданското общество, беше представено на Конгреса от председателите на изпълнителната власт, на Конгреса и на съдебната система на Гватемала, с цел укрепване на съдебната система въз основа на принципи като съдебна кариера, юридически плюрализъм и независимост на съдебната система;

Четвъртък, 16 февруари 2017 г.

- Л. като има предвид, че целенасочена кампания на тормоз е възпрепятствала няколко емблематични дела за корупция и правосъдие в условия на преход, като защитниците на правата на човека, работещи в този контекст, включително съдии и адвокати, са изправени пред сплашвания и изфабрикувани съдебни жалби; като има предвид, че срещу Иван Веласкес, директор на международно признатата Международна комисия срещу безнаказаността в Гватемала (CICIG), също са повдигнати обвинения, и той е също така обект на текуща кампания по очерняне; като има предвид, че емблематични дела в областта на правосъдието в условия на преход продължават, като тези с Молиа Тайсен и CREOMPAZ, или тези относно корупцията в делата La Linea у Sorapacha, и други;
- М. като има предвид, че някои държави членки все още не са ратифицирали Споразумението за асоцииране ЕС-Централна Америка, което означава, че стълбът „политически диалог“ все още не е влязъл в сила; като има предвид, че правата на човека и принципите на правовата държава са в основата на външната политика на ЕС, наред с устойчивото икономическо и социално развитие;
- осъжда най-категорично неотдавнашните убийства на Лаура Леонор Васкес Пинеда, Себастиан Алонсо Хуан и журналистите Виктор Валдес Кардона, Диего Естебан Гаспар, Роберто Саласар Бараона и Уинстън Леонардо Тунчес Кано, както и всяко от 14-те убийства на други защитници на правата на човека в Гватемала през 2016 г.; поднася своите искрени съболезнования на семействата и приятелите на всички тези защитници на правата на човека;
  - изтъква своята загриженост, че продължаващите актове на насилие и липсата на сигурност имат негативно влияние върху възможността на защитниците на правата на човека да осъществяват своите дейности в пълна степен и свободно; отдава почит на всички защитници на правата на човека в Гватемала и призовава за незабавно, независимо, обективно и обстойно разследване на горепосочените и предишни убийства; изтъква, че активно гражданско общество е съществено, така че държавата на всички равнища да се отчита, да реагира, да приобщава и да бъде ефективна в по-голяма степен, и следователно да бъде по-легитимна;
  - приветства усилията на Гватемала в борбата ѝ с организираната престъпност, изисква те да бъдат засилени и признава огромните трудности пред Гватемала при осигуряването на сигурност и свобода за всички нейни граждани в положение на структурно насилие като това, генерирано от наркотиците; призовава институциите на ЕС и неговите държави членки да предоставят технически и бюджетни средства на Гватемала в помощ на борбата ѝ срещу корупцията и организираната престъпност и да дадат приоритет на тези усилия в двустранните програми за сътрудничество;
  - припомня необходимостта от разработване на обществена политика за закрила на защитниците на правата на човека, както е посочено от Междумериканската комисия по правата на човека (IACHR) през 2014 г.; отбелязва наскоро започнатия национален диалог, призовава гватемалските органи да гарантират, че обществената политика се развива чрез процес на широко участие и е насочена към структурните причини, които увеличават уязвимостта на защитниците на правата на човека, и приканва бизнес общността да подкрепя тези усилия;
  - приветства решението на делегацията на ЕС в Гватемала за финансов принос за процеса на дискусия и на консултации относно такава програма и насърчава делегацията на ЕС да продължи подкрепата си за защитниците на правата на човека; призовава компетентните органи да изготвят и прилагат публична политика за защита на защитниците на правата на човека в тясно сътрудничество с широк кръг от заинтересовани участници, и да продължат по пътя на реформите в посока на независима съдебна власт, борбата срещу безнаказаността и укрепването на принципите на правовата държава;
  - призовава за незабавно и задължително прилагане на предпазните мерки, препоръчани от IACHR, и призовава органите да отменят решението, което едностранно премахва националните предохранителни мерки в полза на защитниците на правата на човека;
  - припомня резултатите от 93-те общностни консултации, предприети добросъвестно през 2014 и 2015 г.; припомня, че в момента е в ход процес на участие, и призовава гватемалските органи към ускоряване на процедурите с цел да се гарантира създаването на национален механизъм за свободни и информирани предварителни консултации, както е предвидено в Конвенция № 169 на МОТ; призовава правителството на Гватемала да започне по-широки социални консултации във връзка с водноелектрическите централи, проектите в областта на минното дело и нефтените компании, и призовава институциите на ЕС да гарантират, че нито една европейска помощ или подпомагане не насърчава или допуска проекти за развитие, без да отговарят на задължението за предварително, свободно и информирано допитване до общностите на коренното население;

Четвъртък, 16 февруари 2017 г.

8. приветства инициативата за реформа на правосъдната система, представена от изпълнителната, съдебната и законодателната власт до Конгреса, с цел допълнително развитие на професионална демократична съдебна система въз основа на ефективна независимост на съдебната система; призовава за съвместни усилия от страна на Конгреса на Република Гватемала, с цел приключване на съдебната реформа в нейната цялост и пълен интегритет през 2017 г.; за тази цел призовава гватемалските органи да заделят достатъчно финансови средства и човешки ресурси за съдебната система и по-специално за Главната прокуратура; подкрепя важната работа на Международната комисия срещу безнаказаността в Гватемала (CICIG);
  9. приветства решението на първи състав на Апелативния съд, с което той отново потвърждава неприложимостта на давност по отношение на престъпленията на геноцид и на престъпленията срещу човечеството в съдебния процес срещу бившия диктатор г-н Риос Монт, като важна стъпка в борбата срещу безнаказаността;
  10. призовава гватемалската държава да сътрудничи с механизма за всеобщ периодичен преглед и да предприеме всички подходящи мерки за прилагане на неговите препоръки;
  11. призовава Европейския съюз да подкрепи на Главната прокуратура; категорично отхвърля всякакъв вид натиск, сплашване и влияние, което застрашава независимостта, правния плурализъм и обективност; насърчава гватемалските органи да продължат да засилват сътрудничеството между звеното за анализ на атаките срещу защитниците на правата на човека към Министерството на вътрешните работи и секцията по правата на човека на кабинета на главния прокурор;
  12. призовава институциите на ЕС да работят в посока към сключването на международно обвързващи споразумения, които ще укрепят спазването на правата на човека, по-специално в случая на дружества със седалище в ЕС, извършващи дейност в трети държави;
  13. призовава държавите-членки на ЕС, които все още не са направили това, бързо да ратифицират Споразумението за асоцииране ЕС—Централна Америка; призовава Европейския съюз и държавите членки да използват механизмите, предвидени в Споразумението за асоцииране и политически диалог, за да насърчат силно Гватемала да преследва амбициозна програма за правата на човека и за борбата срещу безнаказаността; призовава институциите на ЕС и държавите членки да отделят достатъчно средства и техническа помощ за изпълнението на тази задача;
  14. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, Европейската служба за външна дейност, специалния представител на ЕС за правата на човека, Организацията на американските държави, Евролатиноамериканската парламентарна асамблея, правителствата и парламентите на държавите членки, президента, правителството и парламента на Република Гватемала, СИЕГА и Централноамериканския парламент.
-